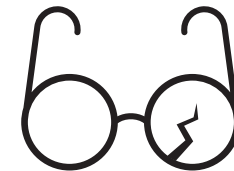

David
Foenkinos

NUMMER
TWEË

*De jongen die nét niet
Harry Potter werd*

Vertaald door Jef De Temmerman

Oorspronkelijke titel: *Numéro deux*
© Éditions Gallimard, Paris, 2022

B&L

EERSTE DEEL

Om het trauma van Martin Hill in al zijn omvang te begrijpen, moeten we terug naar de oorsprong van de tragedie. In 1999 was hij net tien jaar geworden en woonde hij in Londen met zijn vader. Hij herinnerde zich die periode als een gelukkige tijd. Op foto's van toen staat er een brede glimlach op zijn gezicht, de vorm van een belofte. Toch waren de laatste maanden moeilijk geweest. Zijn moeder was weg, vertrokken naar Parijs. Zijn ouders kwamen onderling overeen dat de kleine Martin bij zijn vader zou blijven, zodat hij niet van zijn vriendjes werd afgesneden, zodat er niet nog een scheiding boven op de scheiding kwam. In het weekend en tijdens de vakantie zou hij naar zijn moeder gaan. De Eurostar bracht niet alleen Frankrijk en Groot-Brittannië dicht bij elkaar, maar voorzorg ook in de logistieke oplossing van scheidingen. Eigenlijk had deze verandering geen invloed op Martin. Zoals elk kind dat getuige is van een conflict, verdroeg ook hij het constante schouwspel van verwijten niet langer. Jeanne was alles gaan haten wat ze ooit leuk had gevonden aan John. Ze had zijn artistieke en dromerige kant aanbeden, maar zag op het einde alleen nog een totaal geschifte nietsnut.

Ze hadden elkaar ontmoet tijdens een optreden van The Cure. In 1984 liep John rond met hetzelfde kapsel als de zanger, een soort baobab op zijn hoofd. Jeanne woonde als au pair bij een jong Engels koppel dat even rijk als rigide was en droeg haar haar in een onberispelijk carré. Als het hart een haarvat was geweest, hadden John en Jeanne elkaar nooit opgemerkt. Jeanne was trouwens

enigszins toevallig op het concert beland, ze werd overgehaald om mee te gaan door Camille, ook een Française, die ze had leren kennen in Hyde Park. Allebei zagen ze dat overenthousiaste geval achter in de zaal dat volstrekt hulpeloos leek. Hij reeg de biertjes aaneen zoals de band hun hits. Op een bepaald moment begaven zijn knieën het. Toen de twee meisjes hem overeind hielpen, probeerde hij hen te bedanken, maar zijn plakkerige mond kon geen enkel verstaanbaar geluid meer voortbrengen. Ze begeleidden hem naar de uitgang, zodat hij een luchtje kon scheppen. John was nog net scherp genoeg om zichzelf ronduit zielig te vinden. Camille ging de concertzaal weer in, ze was dan ook een echte fan, terwijl Jeanne bij de jongeman in nood bleef. Later zou ze zich afvragen: had ik moeten weggaan? Op het moment van onze ontmoeting was het al mis met hem, zo onschuldig is dat niet. 'Wantrouw de eerste indruk, het is vaak de juiste,' schreef Montherlant. Het leek haar in ieder geval mogelijk dat het een zin van hem was, waarschijnlijk uit *Les jeunes filles*, een boek dat al haar vriendinnen toen verslonden. Jaren later zou ze ontdekken dat het citaat eigenlijk van Talleyrand was. Hoe dan ook, Jeanne liet zich inpalmen door de vreemdheid van deze jongen. Het moet gezegd worden dat hij een bepaald gevoel voor humor had. Engelse humor, waarschijnlijk. Toen hij weer bij zinnen kwam, stamelde hij: 'Ik heb er altijd van gedroomd om achter in de zaal te staan tijdens een rockconcert en de ene pils na de andere achterover te slaan. Die coole gast heb ik altijd al willen zijn. Maar ik ben een melkmuil die van Schweppes en Schubert houdt, niets aan te doen.'

Daardoor miste Jeanne de prachtige, acht minuten durende versie van *A Forest*. Live speelde Robert Smith graag een lang uitgesponnen versie van dat nummer, het eerste van The Cure dat in de Britse hitlijsten werd opgenomen. Het begon keihard te regenen. De twee vluchtten een taxi in die hen naar hartje Londen bracht. Daar bewoonde John een minuscuul grondgebiedje dat hij van zijn grootmoeder had geërfd. Voor ze overleed, had ze tegen hem gezegd: 'Ik laat je het appartement na, met als enige voorwaarde dat je de bloemen op mijn graf één keer per week komt water geven.' Nogal uitzonderlijk, zo'n contract van onbepaalde duur tussen een dode en een levende. Misschien is ook dat Engelse humor. In ieder geval werd het pact geaccepteerd en verbrak de kleinzoon zijn belofte nooit. Maar laten we terugkeren naar het rijk der levenden. Hoewel ze gewoonlijk terughoudend was, besloot Jeanne die avond om mee te gaan naar Johns appartement. Toen ze daar aankwamen, leek het hen verstandig om zich uit te kleden, zodat hun kleren niet nat bleven van de regen. Eenmaal naakt, tegenover elkaar, zat er niets anders op dan de liefde te bedrijven.

In de vroege ochtend stelde John voor om naar het kerkhof te gaan; hij moest zijn morele huur gaan betalen. Jeanne sprak het voorstel voor een eerste wandeling erg aan. Ze wandelden uren aan één stuk, aan het volmaakt betoverende begin van hun samenzijn, zonder zich in te beelden dat ze vijftien jaar later schreeuwend zouden scheiden.

Ze hielden van hun namenduo, John en Jeanne. Ze vertelden elkaar urenlang elke bladzijde uit hun verleden. In het begin is de geliefde als een Russische roman. Een intense, dolle maalstroom. Ze ontdekten veel gemeenschappelijke interesses. Literatuur, bijvoorbeeld. Ze hielden allebei van Nabokov en beloofden elkaar om samen op vlinderjacht te gaan, net als de schrijver. In die periode drukte Margaret Thatcher de eisen en de hoop van stakende mijnwerkers met geweld de kop in; het kon hun geen barst schelen. Geluk laat zich niet hinderen door de positie van de arbeidersklasse. Geluk is altijd een beetje bourgeois.

John studeerde aan de kunstacademie, maar zijn ware passie was uitvinden. Zijn meest recente vondst: de parapludas. Onvermijdelijk op weg om onmisbaar te worden voor elke Engelsman. Hoewel het idee briljant was, liep het stuk op een muur van algehele desinteresse. Men was toen eerder in de ban van de wekkerpen. Jeanne bleef hem maar zeggen dat alle genieën eerst werden afgewezen. De wereld had nog wat tijd nodig om te wennen aan zijn talent, vervolgde ze, verliefd en hoogdravend. Zelf was ze naar Londen gevlucht om te ontsnappen aan haar ouders, die nooit de handleiding van tederheid hadden doorgrond. Ze sprak al perfect Engels. Ze droomde van een carrière als politiek journaliste. Staatshoofden wilde ze interviewen, al wist ze niet goed waar die obsessie vandaan kwam. Acht jaar later zou ze op een persconferentie in Parijs een vraag stellen aan François Mitterrand. Voor haar vormde dat

moment een soort bekroning. Als eerste stap had ze haar baan als kindermisje opgezegd en was serveerster geworden in een restaurant met een uitstekende chili con carne. Ze leerde al snel dat ze haar uitspraak maar moest kruiden met een stevige Franse tongval om meer fooi te krijgen. Elke dag werd ze beter in het larderen van haar Engels met Franse klanken. Ze vond het leuk als John naar haar keek vanaf de straat, wachtend tot ze klaar was met werken. Wanneer ze dan eindelijk naar buiten kwam, wandelden ze de nacht in. Zij beschreef het onbeschofte gedrag van sommige klanten, hij zette enthousiast zijn nieuwste idee uiteen. Ze vormden een harmonieuze eenheid van droom en werkelijkheid.

Nadat ze haar fooi een paar maanden had opgespaard, vond Jeanne dat ze genoeg geld had verzameld om te stoppen in het restaurant. Ze schreef een geweldige motivatiebrief, die haar een stage opleverde bij de prestigieuze krant *The Guardian*. Omdat ze Frans was, mocht ze de correspondent in Parijs assisteren. Het werd een koude douche. Ze had gehoopt op een opwindend leven bij de krant, dat ze hier en daar een reportage zou mogen maken, maar ze regelde afspraken en boekte treintickets. Ze werkte veel, maar vond haar vorige baan intellectueel uitdagender. Gelukkig verbeterde de situatie. Ze zette door, liet haar capaciteiten zien, kreeg steeds meer verantwoordelijkheden. Ze publiceerde zelfs haar eerste artikel. In een paar zinnen beschreef ze hoe de liefdadigheidsorganisatie Restos du Coeur ontstond in Frankrijk. John las en herlas de tekst alsof het een heilig schrift betrof. Wat was hij ongelooflijk trots om de naam van zijn geliefde in de krant te zien verschijnen, althans

haar initialen: J.G. Haar naam was Godard, maar ze was geen familie van de Zwitserse regisseur.

Enkele dagen later kwam ze op kantoor en las ze deze drie zinnnetjes in het Frans tussen de kleine advertenties:

Inspiratieloze uitvinder
heeft het licht gezien
J.G. wil je met me trouwen?

Jeanne bleef enkele minuten volledig van slag aan haar bureau staan. Ze vond het beangstigend om zoveel geluk te voelen. Het idee dat ze er ooit voor zou opdraaien flitste door haar hoofd, maar al snel keerde ze terug naar het nu, naar de idylle die haar eigen leven was. Ze zocht een originele repliek, een verrassend ja, een antwoord dat zijn vraag eer aandeed. En toen: nee. Ze nam de telefoon, toetste zijn nummer in en op het moment dat hij opnam zei ze simpelweg: ja. Het huwelijk was intiem en regenachtig. Op het gemeentehuis weerklonk *The Cure* bij de binnenkomst van het aanstaande bruidspaar. De handvol samengekomen vrienden applaudisseerden toen het stel elkaar hartstochtelijk kuste na de uitwisseling van de ringen, zoals de traditie het voorschrijft. Helaas en verbazingwekkend genoeg had niemand eraan gedacht om een fototoestel mee te nemen. Misschien was het beter zo: zonder tastbaar bewijs van het geluk is de kans kleiner dat je later door nostalgie verteerd wordt.

Nadien vertrokken ze voor enkele dagen naar een boerderijtje in het hart van het Engelse platteland. Tijdens hun huwelijksreis leerden ze vooral koeien melken.

Terug in Londen verhuisden ze naar een ruimere woning, dat wil zeggen een tweekamerappartement. Zo zouden ze zich elk in een kamer kunnen terugtrekken, mocht er ooit onenigheid zijn, glimlachten ze. Het was die gelukzalige fase van de liefde waarin humor door de aderen stroomt: om alles kan gelachen worden. Dat neemt niet weg dat Jeanne grote plannen had voor de toekomst. Ze vond haar man wel geweldig, maar toch diende hun gezamenlijke leven bij de hoorns te worden gevat. Hij moest maar eens volwassen worden, werken. Waarom moeten we ons toch constant onderwerpen aan de concrete kant van het leven? dacht hij. Maar gelukkig liepen de zaken op rolletjes. Stuart, die John kende van de academie, was production designer geworden in de filmwereld en stelde voor dat John bij hem zou komen werken. Zo belandde hij op de set van *A View to a Kill*, de nieuwe James Bond. Hij droeg onder meer een door Roger Moore gebruikte deurklink bij die hij groen had geverfd. Jaren later brulde John nog steeds bij elke vertoning: 'Da's mijn deurklink!' alsof het succes van de film volledig berustte op dat rekwisiet. Hij had er plezier in deel uit te maken van dat stille leger dat naarstig werkt achter de schermen van films. Zo gleden de jaren voorbij en zo wisselden draaidagen en vruchteloze zoektochten naar een revolutionaire uitvinding elkaar af.

Tijdens de oudejaarsavond waarop 1988 zou vervellen in 1989, werd Jeanne plotseling misselijk. Ze had echter nog niets gedronken. Meteen begreep ze dat ze zwanger was. Precies om middernacht, midden op een feest, op het moment dat iedereen elkaar omhelst, zei ze niet: 'Gelukkig nieuwjaar, schat,' maar fluisterde ze: 'Gelukkig

nieuwjaar, papa.’ Het duurde enkele seconden en toen John eindelijk snapte wat dat betekende, ging hij bijna tegen de vlakte. Hij was nogal snel van de kook. Maar dat viel te begrijpen: hij die creatief droogstond, zou een mensenleven creëren. En zo werd Martin geboren, op 23 juni 1989, in het Queen Charlotte’s and Chelsea Hospital, een van de oudste kraamklinieken van Europa. De jonge ouders hadden een naam gekozen die aan beide zijden van het Kanaal gemakkelijk hanteerbaar was. Overigens, laten we het er maar meteen bij vertellen, in datzelfde ziekenhuis zag exact een maand later ook Daniel Radcliffe – de toekomstige *Harry Potter* – het levenslicht.

3

Met de komst van Martin veranderde de dagelijkse gang van zaken uiteraard. De lichtheid van de eerste fase was verdwenen. Nu moesten ze rekenen, plannen en anticiperen. Een takenpakket dat nogal slecht bij John paste. Hij werkte nog steeds op filmsets, maar niet genoeg. Verschillende production designers wilden niet meer met hem samenwerken omdat ze hem te heftig vonden in discussies over artistieke keuzes. Jeanne had gepoogd hem tactvoller te maken, of op zijn minst beheerster in zijn uitspraken, maar John had duidelijk een probleem met autoriteit. Het grootste deel van zijn tijd bracht hij door met het bekritisieren van machthebbers. Soms liet hij zich daar zodanig in meeslepen dat hij de krant neersabelde waar zijn vrouw voor werkte, door

te beweren dat die in dienst van de macht stond.¹ Toch was *The Guardian* nu niet bepaald mild jegens de regering. Op zulke momenten had Jeanne het moeilijk met Johns aanhoudende geklaag, die houding die bitterheid verraadt. Dan ergerde ze zich vreselijk aan hem, maar daarna herstelde de tederheid zich.

John was een zondagsgenie. Moest hij gebukt gaan onder het feit dat hij niet gezegend was met goddelijke inspiratie? Kan een mens, wanneer hij enkel gammele geluidjes uit een piano weet te krijgen, lijden onder het feit dat hij Mozart niet is? De positie van de onbegrepen kunstenaar beviel hem wel. Hij was iemand die zichzelf best wilde verlagen tot een rockconcert terwijl hij een hekel aan de muziek had. Misschien vatte die basale paradox zijn psychologische toestand goed samen. John droomde van een leven als uitvinder, maar er kwamen geen uitvindingen. De scheppingskracht die hij in het diepste van zijn gedachten voelde, bleef in onbruik en daar ging hij gebukt onder. Gelukkig bood het vaderschap een manier om zijn creativiteit uit te leven: hij vond het heerlijk om allerlei originele spelletjes te bedenken. Martin was ongelooflijk trots dat hij zo’n papa had. Hun dagelijkse routine bestond uit het onverwachte, elke dag werd er gezocht naar iets nieuws. John schitterde in de ogen van zijn zoon. Het was precies die blik van zijn kind die John hielp bedaren, die hem steeds beter hielp om minder gefrustreerd te zijn.

¹ Enkele jaren later wandelde Jeanne rond in een boekhandel en kon ze zich niet inhouden om de nieuwe roman van Philip Roth te kopen: *Ik was getrouwd met een communist*.